

Christus Koning

Lc. 23, 35-43

Koningen (of presidenten), beste medechristenen, zijn machthebbers. Dat is althans de eerste associatie die het woord 'Koning' bij de meeste mensen oproept.. En macht staat in onze verbeelding al gauw in een kwade reuk. Denk maar aan wrede dictators die hun mensen onderdrukken en vervolgen, of in een wat gunstiger geval aan democratisch gekozen bestuurders die misbruik maken van hun eenmaal verworven positie door het aannemen van smeergelden of het indienen van dubieuze declaraties. Of gewoon incapabel zijn. Wat dichter bij huis kunnen we denken aan mannen die hun vrouwen kleinhouden (of soms andersom), aan scholieren die hun klasgenoten pesten, of aan collega's die met hun ellebogen promotie proberen te maken, arrogante strebers.

Wie is, tegen deze achtergrond, dan Christus Koning? Deze Koning is níet aan de macht, maar hangt aan het kruis. Hij onderdrukt niet en vervolgt niet, maar wordt vervolgd. Hij pest niemand, maar wordt zelf bespot! Enzovoort.

Om de titel van Christus Koning enigszins te kunnen verstaan, is het misschien goed om na te gaan, hoe in de bijbel over het Koningschap geschreven wordt. We hebben in de eerste lezing gehoord dat David tot koning wordt gezalfd ten overstaan van de Heer. Ten overstaan van de Heer, de Eeuwige, die in bijbels perspectief eigenlijk de Enig ware Koning is. De zalving van David, evenals trouwens de zalving van priesters en profeten, betekent derhalve dat de gezalfde niet in de eerste plaats een machtspositie bekleedt, maar een dienstpositie!! Hij staat in dienst van de Eeuwige om diéns wil te doen, ten bate van de mensen, en niet ten koste van mensen. Dat David zich in de praktijk hieraan niet altijd heeft gehouden, doet aan deze fundamentele bijbelse visie op het koningschap niets af.

In het evangelie hangt de nazaat van David, Christus Koning, dus aan het kruis. Lucas laat in zijn relaas nog eens duidelijk de schrille tegenstelling uitkomen tussen de gebruikelijke visie op het koningschap en de bijbelse visie daarop. De gebruikelijke visie komt van de spotters en van de eerste misdadiger: ze verwachten dat de messias iemand is die macht gebruikt, die in de eerste plaats voor zijn eigen belang opkomt. Iemand die aan het kruis hangt, kan geen messias zijn, maar is een mislukkeling die alleen maar spot verdient. Het is dezelfde spot die ook nu nog sommige mensen ten deel valt die zichzelf wegcijferen ten bate van anderen. Of politici die wél capabel zijn maar niet gewaardeerd worden...

De tweede misdadiger heeft het beter begrepen. Hij is weliswaar een misdadiger, maar hij begrijpt in elk geval dat er naast hem iemand hangt die géén misdadiger is. Dat daar iemand hangt die niemand kwaad heeft gedaan. Hij begrijpt dat daar iemand gehangen is juist vanwege zijn waarachtige levenswandel. Hij ziet in Jezus de waarachtige Koning vanwege diens eerlijke, oprechte en waarachtige levenshouding. De misdadiger kan zijn leven op deze wereld niet meer verbeteren. Maar zijn berouw, dat wil zeggen zijn inzicht dat Jezus daar hangt uit mededogen met berouwvolle mensen, bezorgt hem dezelfde dag nog het paradijs.

In dit licht kunnen misschien ook wij Jezus' koningstitel nu beter begrijpen. Vooral wanneer we zijn titels van priester en profeet daarin meenemen. Want alleen hij is koning die zich als een ware priester in dienst stelt van de ander. En alleen hij is koning die ons als een profeet inspireert tot een waarachtiger levenshouding. En laten we eerlijk zijn: wie is machtiger, wie koninklijker? Hij of zij die ten koste van de ander zijn eigen gelijk tot elke prijs wil binnenhalen? Zodat men nooit nader tot elkaar komt? Of: hij of zij die de ander met begrip en mededogen tegemoet komt?

Het antwoord is aan ons. Amen.

Jan van de Laar, pastor